

LANDSCHAPS|KRANT

kom buiten in de westhoek

VOORJAAR 2018

**AAN HET WOORD
ERFGOEDDAG**

DE FIETS OP!

**IN DE KIJKER
SPOREN
VAN OORLOG**

KOM BUITEN IN DE WESTHOEK!

Onze slagzin verklapt al meteen alles. Met deze vernieuwde Landschapskrant willen we de inwoners en bezoekers van de Westhoek meer dan ooit naar buiten lokken, doen genieten van het landschap en mooie plekjes laten ontdekken.

Achter de schermen gebeurde heel wat de afgelopen maanden. De regionale landschappen West-Vlaamse Heuvels en IJzer & Polder bundelen sinds 1 januari de krachten tot Regionaal Landschap Westhoek. What's in a name? Het Regionaal Landschap Westhoek blijft jouw aanspreekpunt voor al je vragen rond poelen, knotbomen, hagen en alles wat landschap en natuur in de Westhoek zo mooi maakt. Beide teams blijven ook werken vanuit de provinciale bezoekerscentra De Blankaart en De Palingbeek.

We grijpen deze gelegenheid aan om je een vernieuwde Landschapskrant te brengen, samen met alle spelers die belangrijk zijn voor onze unieke Westhoek. Naast het Regionaal Landschap Westhoek verrichten ook de culturele samenwerkingsverbanden CO₇ en Achthoek betekenisvol werk voor de streek. Tot slot zet Westtoer onze Westhoek in de kijker bij dichte en verre burens. Vier spelers die zelf trots zijn op hun mooie streek, dat belooft alvast een interessante eerste editie van de vernieuwde Landschapskrant te worden.

Veel leesplezier!

Guido Decorte

Voorzitter Regionaal Landschap Westhoek

INHOUD

3 | NIEUWE STREKEN

4 | AAN HET WOORD ERFGOEDDAG

6 | OP SAFARI

7 | BIJZONDERE BANKEN

8 | DE FIETS OP

10 | UIT-TIPS

12 | SPOREN VAN OORLOG

14 | 1918 THE FINAL OFFENSIVE

15 | EXPO COMINGWORLDREMEMBERME

16 | KORTE (K)ETEN

18 | OP STAP MET HET HELE GEZIN

19 | DOE MEE EN WIN

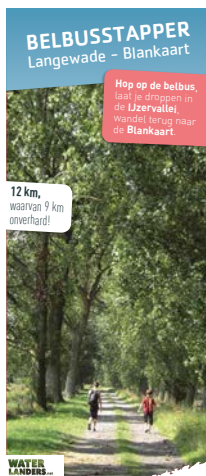
COLOFON

REDACTIE: Rosita Boussemaere (CO₇), Dieter David (Achthoek), Aurelia Leyn (Westtoer), Nele Saint-Germain (Regionaal Landschap Westhoek) • **COVERFOTO:** Frontzate, Yves Adams, Vildaphoto • **ONTWERP:** Scarabar.be •

DRUK: Grafische dienst Provincie West-Vlaanderen • **VERANTWOORDELIJKE UITGEVER:** Regionaal Landschap Westhoek, Iepersteenweg 56, 8600 Diksmuide • **CONTACT:** info@rljip.be, www.rljip.be, 051 54 59 62 • **WETTELIJK DEPOTNUMMER:** D/2018/0248/01

NIEUWE STREKEN

01

02

**WATER
LANDERS**

03

© Rik Claeke

04

01. BELBUSSTAPPER 02. WE ARE WATER 03. BEETHOVEN IN DE TUIN 04. CODE WATERLAND

EERSTE BELBUSSTAPPER IN VLAANDEREN

Haal de nieuwe wandelfolder "Belbusstapper Langewade - Blankaart" gratis af in bezoekerscentra De Blankaart of De Palingbeek of download hem via www.waterlanders.net. Het principe is eenvoudig: parkeer je auto aan het bezoekerscentrum De Blankaart, neem een stukje de belbus en wandel 12 km terug langsheen de minder bekende hoekjes van de IJzervallei.

WE ARE WATER

Voor We are Water vaart kunstenaar Maarten Inghels de IJzer af van Roesbrugge tot Nieuwpoort op een vlotconstructie van het woord 'WATER'. Hij knoopt gesprekken aan met mensen langs het water. Ontmoet hem ook tussen 26 augustus en 1 september ergens op de IJzer! www.waterlanders.net

HOORDE JIJ BEETHOVEN AL IN JE ACHTERTUIN?

Regionaal Landschap Westhoek zet zich samen met vele partners al jaren in voor de geelgors: zorgen voor wintervoer en in de zomer voor broedgelegenheid en zomervoer. En dat loont! Deze winter telden heel wat vrijwilligers het aantal geelgorzen. In het eerste weekend

van januari verbleven er maar liefst 880 geelgorzen in de Westhoek. En dat is een absoluut record! Je herkent het gele akkervogeltje aan de typische zang die klinkt als het deuntje uit de 5de symfonie van Beethoven.

ALS MARKTKRAMER BEN IK GEBOREN

Ontmoet het Regionaal Landschap Westhoek in jouw gemeente! In 2018 toeren wij in heel onze regio op marktjes en events om ons nieuw Regionaal Landschap aan jou voor te stellen. Als je ons ziet, kom dan zeker een praatje maken! Toerkalender op www.rlijp.be.

CODE WATERLAND

Een nieuwe gratis fietsbrochure voor gezinnen met kinderen! Jaek en Nink nemen jullie mee doorheen hun Waterland. Volg de fietsknooppunten voor een tocht van 33 km en bezoek de mooiste plekken uit de Handzamevallei. Voer op elke locatie een opdrachtje uit en los de geheime cijfercode op. Haal de brochure vanaf juni 2018 af in 1 van de 4 startpunten: De Blankaart, toeristische dienst Diksmuide, toeristische dienst Houthulst of Landschapsbelevingscentrum De Handzamevallei. www.waterlanders.net.

AAN HET WOORD ERFGOEDDAG

OP ZONDAG 22 APRIL VINDT VOOR DE 18DE KEER ERFGOEDDAG PLAATS EN ZET VLAANDEREN HAAR IMMATERIEEL EN ROEREND ERFGOED IN DE KIJKER. HET THEMA DIT JAAR IS 'KIEZEN'. IN HET JAAR VAN DE LOKALE VERKIEZINGEN ROEPT ERFGOEDDAG OP OM TE KIEZEN VOOR ERFGOED. HOE BEPALEN ERFGOEDINSTELLINGEN WAT WORDT BIJGEHOUDEN? WELKE BESLISSINGEN BRENGT HET DIGITALE TIJDPERK? HOE WERDEN LOKALE VERKIEZINGEN VROEGER GEREGLD?

Aan het woord zijn Vera Lannoo en Ludwich Devlieghere uit Hollebeke. In 2008 deden zij met vereniging De Wegwijzer voor de eerste keer mee aan Erfgoeddag en het werd een enorm succes. Welke activiteit organiseren jullie op Erfgoeddag in Hollebeke?

We brengen weer een stukje Hollebeekse geschiedenis tot leven. Dit keer draait alles rond verkiezingen. We brengen

verhalen over de tijd vóór het algemeen stemrecht, over thema's uit vroegere verkiezingen zoals de schoolstrijd, de wederopbouw na de Eerste Wereldoorlog, de vaart ... Die verhalen worden verteld door mensen uit de tijd van toen, op een plaats die iets met het verhaal te maken heeft. Zo voeren we een jonge boerin op die in de jaren twintig terug komt uit Frankrijk en haar boerderij aan het herbouwen is. We brengen de mensen per trein van de ene locatie naar

© Michael Deyssle | CO₂

de andere en ook de trein en passagiers spelen een rol in het verhaal. De rit eindigt bij de basisschool waar de kinderen aan het oefenen zijn voor de inhuldiging van de pas verkozen burgemeester.

Hoe zijn jullie in Hollebeke terechtgekomen?

Wij komen van buiten de streek. Toen we trouwden in 1976 gaven we beiden les in Ieper. We zochten een huisje op de buiten en we kwamen terecht in de Eekhofstraat. Eerst woonden we niet echt in Hollebeke, maar in één van de weinige huizen in de straat die in Wijtschate staan. In 1991 verhuisden we naar de Komenseweg en werden we echt Hollebekenaren.

Waarom doen jullie mee met Erfgoeddag?

In 2007 waren we op uitstap in Tongeren tijdens het weekend van Erfgoeddag. Daar woonden we een paar interessante activiteiten bij. In Hollebeke was De Wegwijzer net gestart en we waren nog op zoek om iets extra te doen zonder in het vaarwater te komen van andere verenigingen.

Hier groeide het idee om iets te doen rond het verleden van het dorp. Nu is Erfgoeddag de hoofdactiviteit van De Wegwijzer.

Hoe pakken jullie de voorbereidingen aan?

Het denkwerk begint eigenlijk al heel vroeg: van zodra het thema bekend wordt of soms tijdens de voorbereiding van een vorige Erfgoeddag. De vraag is altijd: wat kunnen we vertellen over het dorp in verband met het thema? Dan kiezen we voor een activiteit: een tentoonstelling, een zoektocht, verhalen vertellen ... en daarna werken we alles uit. Bijkomende informatie zoeken we bij de Hollebekenaren, in het archief, in boeken, in historische kranten. We scannen foto's in voor 'IEPER verbeeldt', schrijven verhalen of toneeltjes, kloppen bij anderen aan voor medewerking ...

Wat zullen jullie nooit vergeten van de voorbije edities?

Ongetwijfeld de stoet voor de Hollebeekse helden in 2012. Toen werkte zowat het hele dorp samen en kregen we medewerking van personen

en verenigingen uit de buurt om een stoet in elkaar te boksen met meer dan twintig taferelen. Er liepen zowat honderdvijftig mensen mee in de stoet en er waren waarschijnlijk duizend toeschouwers. En zeggen dat Hollebeke nog geen zevenhonderd inwoners telt ... Maar eigenlijk was elke Erfgoeddag fantastisch. En het mooie is dat we telkens zoveel medewerking krijgen en zo'n grote appreciatie achteraf. Door de steun van CO'7 en de cultuurdienst van Ieper hebben we ook geen financiële zorgen.

Welke activiteiten plant De Wegwijzer nog in Hollebeke?

Vorige zomer organiseerden we een vertelwandeling met verhalen over de eerste jaren van de Eerste Wereldoorlog. Deze zomer wandelen we naar andere plaatsen en vertellen over de tweede helft van de oorlog. Wij lenen ook boeken uit voor de Hollebekenaren die moeilijk in de bib in Ieper geraken. En misschien komt er ooit een boek(je) met alle verhalen die we ondertussen verzameld hebben.

Op Erfgoeddag organiseren musea, bibliotheken, archieven, erfgoed- en andere verenigingen activiteiten. Stel je eigen programma samen en maak Erfgoeddag mee! Alle activiteiten zijn gratis.

Meer info via www.uitindewesthoek.be/erfgoeddag

Uit-TIP OP ERFGOEDDAG: KIEZEN VOOR NATUUR EN MUZIEK

10.30U TOT 18.00U / MARIAZAAL BIKSCHOTE

Trek je stapschoenen aan en ontdek op de Dag van de Aarde met een gids de geheimen van natuurgebied De Mote met zijn 8-vormige middeleeuwse walgracht. Een deel van het traject kan je mee met de huifkar. 'LANGEMARK-POELKAPELLE verbeeldt' haalt oude foto's en objecten uit de kast over volksmuziek. Een optreden van Trio VierN en een stuk taart maken het compleet.

ORGANISATIE gemeente Langemark-Poelkapelle, Natuurpunt, 'LANGEMARK-POELKAPELLE verbeeldt' en CO₇.

OP SAFARI

in de westhoek

Deze **solitaire bij** leeft niet in een kolonie, maar wel alleen. Het bijtje leeft in een holte zoals een holle stengel, een spleetje in een baksteen ... en is helemaal niet gevaarlijk. Ze zal enkel steken als ze geplet wordt.

WIST JE DAT ...

- er meer dan 300 soorten solitaire bijen voorkomen in Vlaanderen? Zandbij, Maskerbij, Behangersbij, Zijdebij, Metselbij, Sturfbij, Roetbij, Kegelbij, Slobkousbij, Pluimvoetbij ... de lijst lijkt eindeloos!
- de moederbij nooit haar nakomelingen ziet, aangezien die pas een jaar later uitkomen?
- sommige tot 1 meter diep in de grond nestelen?

Grijze Zandbij, © Rudy Claeys

HOE HERKEN JE HEM?

Aziatische
hoornaar

Europese
hoornaar

Het verschil tussen een Aziatische hoornaar en de onschadelijke Europese hoornaar © Natuurpunt

KIJK UIT NAAR DE AZIATISCHE HOORNAAR!

Sinds 2017 komt de schadelijke Aziatische hoornaar voor in onze streek. De Aziatische hoornaar is voor de mens niet zo gevaarlijk. Deze wespensoort dringt echter wel honingbijenkasten binnen en rooft volledige nesten leeg. Omwille van de schade aan bijenkasten wordt deze exotische wespensoort bestreden. Zie je zelf een Aziatische hoornaar? Bel dan de brandweer.

DRIE BIJZONDERE BANKEN

OUDE KNAR IN NIEUW JASJE

Deze bank vind je terug aan het bezoekerscentrum **De Blankaart in Woumen**. Hoewel de bank er pas een jaar staat, draagt ze al een heel verleden met zich mee. Om precies te zijn al minstens 3.500 jaar! Marc, het manusje-van-alles in de Blankaart, maakte deze bank namelijk uit een veeneik die in de IJzervallei werd uitgegraven. Onderzoek wees uit dat deze boom minstens 300 jaar werd en leefde in de periode van 1.500 tot 3.000 jaar voor Christus. Al die tijd begraven in het veen, een natte, sponsachtige grondsoort, afgesloten van zuurstof en dus goed bewaard.

Veenbank, © Wim Packet

Bank op Scherpenberg, © RL Westhoek

FENOMENAAL UITZICHT

Een bank is meestal een rustpunt met een mooi uitzicht. Wel, beter dan op deze bank op de **Scherpenberg in Heuvelland** wordt het echt niet! Los daarvan is deze bank nog voor een andere reden speciaal. Deze bank kwam er namelijk in de zomer van 1960 dankzij de "Vereniging voor Natuur en Stedenschoon", die toen haar 50ste verjaardag vierde. Centraal stond de zorg voor de schoonheid van verschillende landschappen in de streek. Of hoe de verre voorloper van het Regionaal Landschap zich toen al inzette voor de Westhoek ...

Uitzicht van op bank, © RL Westhoek

Bank in Verdrongen Weide, © RL Westhoek

AAN DE BRON

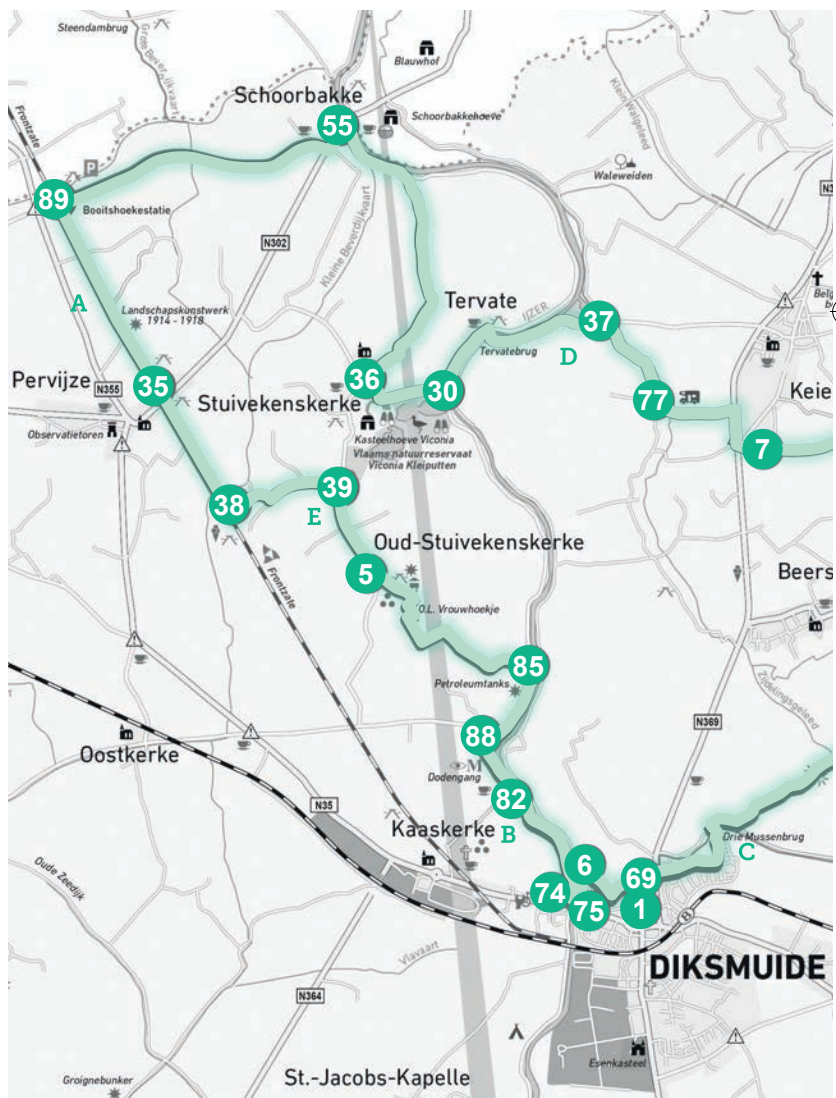
In de loop van dit jaar verschijnt een nieuw wandelboekje in de reeks "Verhalen voor Onderweg". We volgen de leperlee van waar ze in het zuiden van leper onder de grond verdwijnt tot in het noorden waar ze boven de grond weer verder kabbelt. We starten aan de Verdrongen Weide, en daar vind je deze bank met dit verbluffend uitzicht. Hou de lancering in de gaten via www.verhalenvooronderweg.be!

DE FIETS OP! 30 KM VLAkke WEGEN

SPOORLIJN 74, TUSSEN NIEUW-POORT EN DIKSMUIDE, WERD PRECIES 150 JAAR GELEDEN VOOR HET EERST IN GEBRUIK GENOMEN. DE STOOMTREIN STOPTE NA DIKSMUIDE IN PERVIJZE, RAMSKAPPEL, NIEUWPOORT-STAD EN NIEUWPOORT-BAD. TEGENWOORDIG DOET DE SPOORWEG DIENST ALS GROENE FIETSA'S: DE FRONTZATE. WESTTOER STIPPELDE VOOR JOU EN JE KLEINE KD'S EEN PRACHTIGE ROUTE UIT LANGS DE IJZER EN DEZE FRONTZATE. HAAL DE GRATIS FIETSKAART 'MET JAEK EN NINK OP AVONTUUR LANGS DE IJZER' BOORDEVOL PRAKTISCHE INFO EN FIETSPLEZIER AF IN JOUW DIENST VOOR TOERISME.

WWW.TOERISMEWESTHOEK.BE

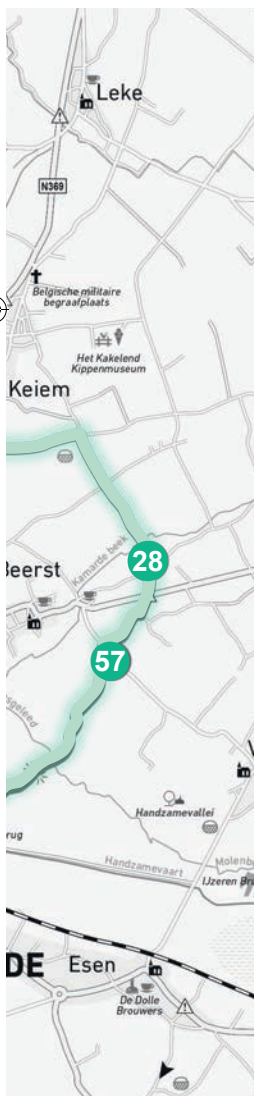
REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK FIETSTE ALVAST LANGS EEN STUKJE VAN HET TRAJECT EN KWAM ONDERWEG ENKELE INTERESSANTE PLEKJES TEGEN. GENIET VAN DE TOCHT.

Bloedputteke, © RL Westhoek

© RL Westhoek

A Oo, Margrietje

De berm is niet gemaaid en daar is een goede reden voor. Kleurrijke kruiden zoals knoopkruid, margriet, bijenorchis en de gulden sleutelbloem krijgen langs de Frontzate de ruimte om uitbundig te bloeien en zich uit te zaaien, zodat de bloemrijke berm bewaard blijft. De groendienst van de provincie voert hiervoor een aangepast maaibeleid.

B Stiltepad

De vlakte tussen de IJzer en de Frontzate stond tijdens de Eerste Wereldoorlog onder water. Stellingen en rustplaatsen werden verbonden door loopbruggen en verbindingssloopgraven zoals de Dodengang. Langs dit "pad van de hoop", tegenwoordig het Stiltepad genoemd, verlieten soldaten het slagveld naar rustiger oorden. Vier jaar geleden richtten Stad Diksmuide en Regionaal Landschap Westhoek dit pad opnieuw in. Naast de ruïne, een overblijfsel van hoeve Sabbe, verscheen er een poel, werden de grachten uitgediept en langs het pad werd streekeigen groen aangeplant.

C Het Bloedputteke

Onlangs ruimde het Regionaal Landschap Westhoek het Bloedputteke en enkele nabijgelegen grachten en laantjes. De werken kaderden in het Drie Mussenproject. Via een buis staat het Bloedputteke in verbinding met de

Handzamevaart. Stijgt de Handzamevaart, dan stijgt het Bloedputteke. Er blijft echter steeds voldoende water in het Bloedputteke om dieren te laten drinken. En de naam? Die komt uit de 18de eeuw. Het bloed van geslachte dieren mocht men niet zomaar in riolen gieten, maar verzamelde men op deze plek.

D Vispaaiplaats

Een ideale plaats voor vissen om hun eitjes te leggen. De oevers kregen een grillige vorm, er werd een eilandje aangelegd, er werden verschillende dieptes gecreëerd ... dit allemaal om een ideale voorplantingsplaats voor vissen te ontwikkelen. Regionaal Landschap Westhoek beplante de bermen met slee- en meidoorn in samenwerking met Stad Diksmuide en Natuurpunt.

E Plannen en planten!

Het Regionaal Landschap Westhoek helpt particulieren en landbouwers met de aanplant van hagen, houtkanten, (fruit)bomen en knotwilgen. Het oogt niet alleen mooier, de aanplanting komt ook dieren ten goede. Besjes dienen als voedsel, een haag biedt beschutting ... Meer info over aanplantingen via info@rlijp.be of 051 54 59 62.

ontdek onze

UIT-TIPS

01

(c) Michaël Depaele

01. WEEKEND VAN HET VOLKSCAFÉ

02. 45STE KATTENSTOET IEPER

03. IEDEREEN ZANGER

02

03

© Els Van Bosbeke

14 - 15 04 2018

Weekend van het volkscafé

Swingende optredens, bierproeverijen, volksspelen, een streekmarkt... als er één weekend is waarop je de ambiance in de Westhoekse kroegen in volle glorie beleeft, is het wel tijdens het Weekend van het volkscafé. In deze vijfde editie zullen meer dan 80 volkscafés in de Westhoek én in de grensgemeenten van Frans-Vlaanderen zich op hun best tonen. Maar natuurlijk zijn de volkscafés ook de rest van het jaar bruisende ontmoetingsplaatsen voor locals en toeristen waar je de lekkerste Westhoekbieren proeft. Mis zeker ook de 'Picon Maison' niet, de bekendste grensaperitief van de regio.

Meer info: www.weekendvanhetvolkscafe.be

27 04 2018

Batman op de boerderij

Ga op verkenning met een batdetector en maak kennis met de jagers van de nacht: de vleermuizen.

Meer info: www.rlijp.be

Locatie: Heuvelland

13 05 2018

45ste Kattenstoet Ieper

Een stoet waarin katten de hoofdrol spelen, dat is misschien wel de origineelste optocht van het land. Zet je schrap voor een wervelend spektakel met praalwagens, reuzen, muziek, theater en dansgroepen. De Ieperse Kattenstoet vindt maar één keer om de drie jaar plaats. De oorsprong ervan gaat vele eeuwen terug naar de bloeitijd van de lakenindustrie, toen katten verhinderden dat muizen zich in de lakenhalle nestelden. Op 12 mei, de vooravond van de stoet, kan je de benen alvast loschudden met de Ieperse Trippelende Katjes tijdens een spetterende dansavond in de binnenstad. Met verrassende apotheose en vuurspektakel!

Meer info: www.kattenstoet.be

19 - 20 05 2018

Waterverhalen op de IJzer

Vaar mee en ontdek de ontroerendste, grappigste en mooiste verhalen van de IJzer.

Meer info: www.waterlanders.net

7 EN 14 05 2018 19.00 - 22.00U

Goede foto's nemen van je evenement

Je krijgt in deze workshop praktische tips over hoe je een evenement goed op de gevoelige plaat vastlegt. Voor de start bezoek je de expo 'Alex Vanhee, Grote & kleine helden'.

Meer info en inschrijven: www.vormingplusow.be

Locatie: Poperinge, 12 euro

Iedereen Zanger

Mensen samenbrengen om samen te zingen, dat is ons eenvoudig concept. Gratis, voor iedereen, zonder drem-pels en zangtalent geheel optioneel. Zangplezier staat voorop. Tussen begin april en eind juni zijn er in totaal acht zangsessies, doorheen de regio.

I.s.m. 'Allez, Chantez!'

Meer info: www.iedereenzanger.be

1 06 - 30 09 2018

Fotofietszoektocht Westhoek

Deze zomer brengt de fietszoektocht je naar Ieper, Zonnebeke, Langemark-Poelkapelle en Wervik. Onderweg moet je - terwijl je geniet je van leuke stops en tal van lekkere adresjes - de foto's op het deelnameformulier in de juiste volgorde kunnen plaatsen.

Meer info vanaf april:

www.toerismewesthoek.be/zomerfietszoektocht

ZONDAG 03 06 2018 14.00 - 17.00U

Boekenfeest

Gratis feest met tal van workshops, kindersanimatie, een vertelvoorstelling en ontmoetingen met de auteurs Eef Rombaut en Raina Ollivier.

Meer info: www.co7.be

Locatie: in en rond de bibliotheek van Langemark-Poelkapelle

ZONDAG 17 06 2018 9.30 - 13.00U

Poëziewandeling Kortemark

Trek samen met twee woordkunstenaresen de natuur in en luister naar gedichten over water en landschap, over mensen en leven, stilstaan en vertrekken.

Meer info: www.vormingplusow.be

12, 19 EN 26 08 2018

Door waterland Diksmuide

Diksmuide is omringd door waterlopen, natte polders, vijvers en kanalen. In augustus kan je onder begeleiding op expeditie door een prachtig stukje Handzamevallei. Na een wandeling maak je een fietstocht langs het water en keer je al peddelend in een kajak tussen de weiden terug. Onderweg is er streeklekkers voorzien.

Meer info: www.bezoekdiksmuide.be

ZONDAG 26 08 2018

De IJzer op z'n Zondags

Gratis fiets-, wandel- en kajakfeest met de IJzer als blauwe draad.

Meer info vanaf 1 juni op www.rlijp.be

UIT-TIPS | 11

IN DE KIJKER SPOREN VAN OORLOG

AAN HET EINDE VAN DE EERSTE WERELDOORLOG WAS HET LANDSCHAP LANGS DE FRONTLIJN OMGEVORMD TOT EEN GROTE WOESTENIJ. TOEN DE BEVOLKING TERUGKWAM, WACHTTE HEN DE ENORME UITDAGING OM DE REGIO OPNIEUW OP TE BOUWEN EN BEWOONBAAR TE MAKEN. OP DAT MOMENT WERDEN DE SPOREN VAN DE OORLOG WEGGEVAAGD EN WERDEN ZE EEN DEEL VAN HET ARCHEOLOGISCHE BODEMARCHIEF. OVERAL IN DE WESTHOEK SLUIMEREN IN DE BODEM, NAUWELIJKS DERTIG CENTIMETER DIEP EN ONZICHTBAAR VOOR HET BLOTE OOG, DE ARCHEOLOGISCHE RESTEN VAN DE OORLOG.

De tentoonstelling "Sporen van Oorlog. De Archeologie van de Eerste Wereldoorlog" toont voor het eerst de resultaten van meer dan 150 archeologische opgravingen die het afgelopen decennium in de frontregio plaatsvonden. Talrijke spectaculaire bodemvondsten, aangetroffen in militaire kampen en hospitalen achter het front en de slagvelden aan het IJzerfront en de Ieperboog. Objecten uit de loopgraven tonen het dagelijkse leven aan het front. De materiële relictten van de stellingenoorlog en het verhaal van gesneuvelde soldaten, waarvan de lichamen geborgen werden, komen aan bod. De absolute blikvangers van deze tentoonstelling zijn paardenskeletten, een Britse en Duitse originele loopgraaf, een ondergrondse tunnel en de

persoonlijke objecten van zes Duitse gesneuvelden die in een massagraf werden begraven en onlangs werden herontdekt.

Vandaag zijn de laatste menselijke getuigen van de oorlog verdwenen, wat ons nog rest is het landschap. Hoewel de oppervlaktesporen in de naoorlogse jaren werden uitgewist en je de frontlijnes van toen niet langer kan aflezen in het landschap, zijn er nog heel wat sporen van de oorlog bewaard. Met geavanceerde technieken uit de digitale gereedschapskist van archeologen worden deze lagen zichtbaar gemaakt. Als bezoeker kan je dit ontdekken met een waaier aan interactieve presentaties.

Paardenskelet Poperinge-Suppenken, © Agentschap Onroerend Erfgoed

Duits Medaillon, © Agentschap Onroerend Erfgoed

Tijdens de Eerste Wereldoorlog zouden evenveel dierlijke als menselijke slachtoffers gemaakt zijn. Het verlies aan paarden was zo dramatisch dat al snel paarden en muil dieren vanuit de Verenigde Staten werden verscheept. De dieren dienden vooral als last- en trekkracht. Het paardenskelet uit Poperinge werd versneden zodat het beter in de grafkuil zou passen.

In de Galgestraat in Wijtschate kwam in 2015 het graf van 21 Duitse soldaten aan het licht. De soldaten stierven in de dagen voor de Mesenslag van 7 juni 1917. Aan de hand van identificatieplaatjes werden 8 soldaten geïdentificeerd. Ze waren allen afkomstig uit het oosten van Duitsland. Bij de stoffelijke resten van soldaten worden vaak persoonlijke spullen aangetroffen, zoals deze medaillon die de soldaat kreeg van zijn vriendin Grete. De soldaten werden na de opgraving herbegraven op de Duitse militaire begraafplaats te Langemark.

"SPOREN VAN OORLOG. DE ARCHEOLOGIE VAN DE EERSTE WERELDOORLOG"

Tijdelijke tentoonstelling in de Koninklijke zaal van het In Flanders Fields Museum

Van 17/02/2018 tot 26/08/2018 Grote Markt, Ieper

Meer info:

www.inflandersfields.be

1918

THE FINAL OFFENSIVE

De Slag om de Kemmelberg

In deze tijdelijke tentoonstelling focust de
gemeente Heuvelland op het laatste oorlogsjaar.
Na een introductiefilm, word je meegenomen naar
de Slag om de Kemmelberg.

Deze strategische hoogte was sinds 1915 een Britse uitkijkpost. Door de aanstaande komst van de Amerikanen, waren de Duitsers genoodzaakt tot een ultiem lenteoffensief. Zij bestormden de Kemmelberg maar met Franse hulp werd de verdere doorbraak eind april 1918 verhinderd. Na een hele zomer van lokale gevechten kregen de geallieerden de Kemmelberg terug in handen en dit met Amerikaanse hulp tijdens één van hun eerste acties in Vlaanderen. Enkele weken later bevrijdden de Britten de Wijtschateboog.

Opvallende documenten en objecten, ongekende foto's en enkele treffende persoonlijke verhalen brengen dit verhaal tot leven en nodigen je uit om de sporen ervan op te zoeken in het landschap.

Locatie: Bezoekerscentrum Het Heuvelland,
Sint-Laurentiusplein 1, 8950 Kemmel

Openlucht tentoonstelling: 1918 The Final Offensive

Op meer dan 30 plaatsen, verspreid over de 8 dorpen van Heuvelland én eveneens in Bailleul en Saint-Jans-Cappel, komen er grote foto's die de betrokken locaties tonen voor, tijdens of na WO I.

Herdenkingstuin vluchtelingen

Op gevaar van leven bleven vele inwoners zo lang mogelijk hun velden bewerken of werkten ze voor het leger. Dorpen als Westouter vingen intussen vele vluchtelingen uit de hele streek op, terwijl ook de soldaten daar hun kamp bouwden. Na de schoolkinderen en heel wat incidenten en burgerslachtoffers, werden halfweg april 1918 de laatste duizenden mensen op de trein gezet richting Frankrijk. Voor de herinnering aan het lot van deze en alle vluchtelingen ter wereld, werd er een Gedachtenistuin geopend in Westouter.

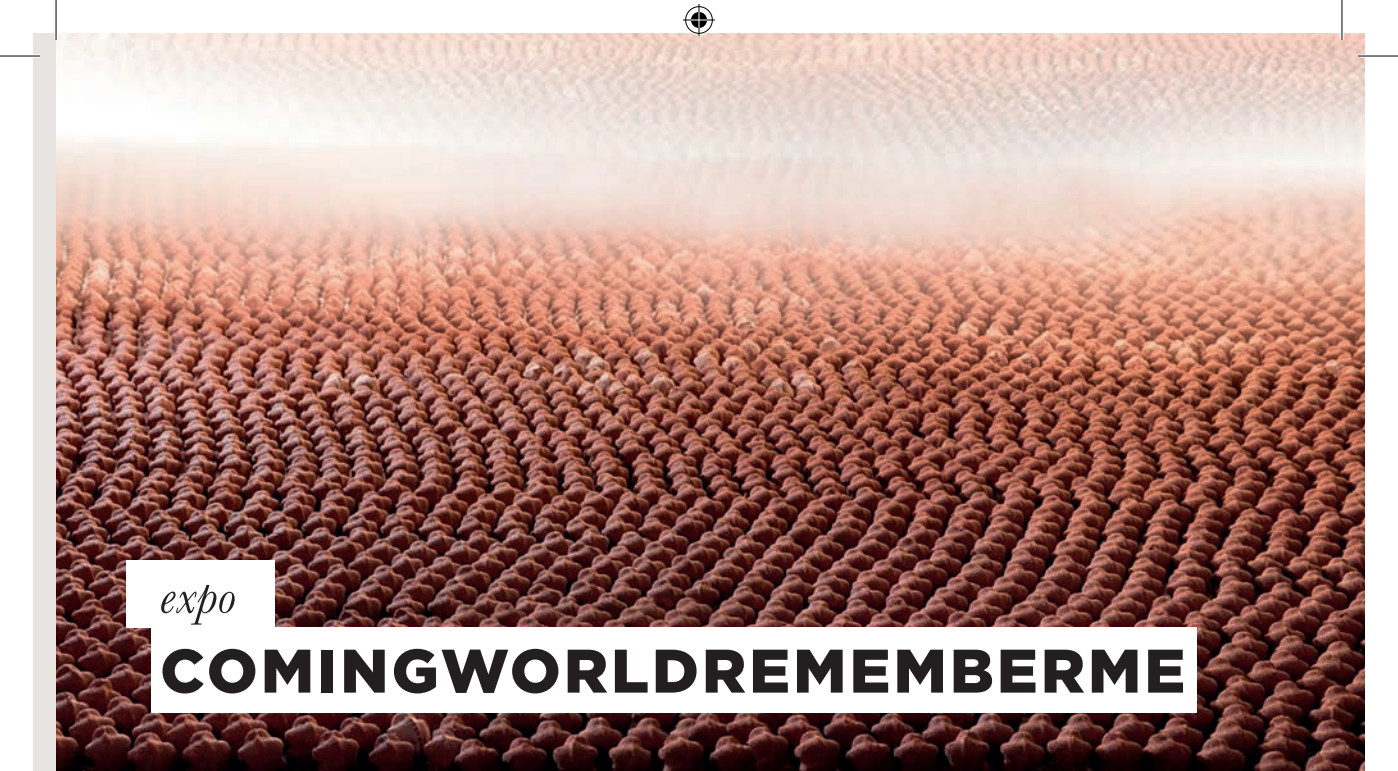
Locatie: Hellegatstraat, Westouter

28 - 29 04 2018

Themaweekend 'De Kemmelberg uitgepakt'

Op verschillende historische plaatsen op en rond de Kemmelberg kan je je inleven in het lot van soldaten, burgers en het landschap, maar ook nieuwe paden kunnen worden bewandeld in het provinciedomein. Een combinatie van muziek, toneel en geschiedenis die de sfeer zal oproepen van het begin van de 20ste eeuw. Voor gezinnen met kinderen is er ook een begeleide opdrachtentocht 'Over de Kemmelberg'. Ontdek op een speelse en actieve manier deze 'berg vol verhalen' en breng een bezoekje aan de uiktoren Belvédère.

www.toerismeheuvelland.be

expo

COMINGWORLDREMEMBERME

600.000 BEELDJES – 600.000 NAMEN

Expo 'ComingWorldRememberMe'
Provinciedomein De Palingbeek,
Zillebeke (Ieper)

Het indrukwekkend landschapskunstwerk 'Coming-WorldRememberMe' herinnert aan de zinloosheid van oorlog: gisteren, vandaag en morgen. Tienduizenden mensen uit Vlaanderen en de rest van de wereld hielpen bij het tot stand komen van dit project: samen maakten ze 600.000 kleien beeldjes. Elk beeldje staat voor een van de 600.000 slachtoffers die in België het leven lieten tijdens Wereldoorlog I.

Vanaf 30 maart strekt zich in het provinciedomein De Palingbeek de indrukwekkende installatie uit over het Niemandsland en de site The Bluff: een van de zwaarst bevochten plekken van de Eerste Wereldoorlog. De installatie is 3 hectare groot. Een groot deel van deze oppervlakte gaat naar de kleien beeldjes die een plaats krijgen tussen twee grote kunstwerken van kunstenaar Koen Vanmechelen. Een derde doorzichtige werk van Koen bevat 600.000 dog tags met daarop telkens de naam van een maker van een beeldje, gekoppeld aan

de naam van een slachtoffer van op de Namenlijst die het In Flanders Fields Museum samenstelde. Vanop het uitkijkplatform heb je een mooi zicht over deze beeldjes.

Tot en met 11 november 2018 is deze kunstinstallatie vrij te bezoeken.

Om je bezoek nog onvergetelijker te maken kan je aansluiten bij een van de gratis rondleidingen onder leiding van streekkenners zowel op vlak van natuur als van geschiedenis.

www.flandersfields.be

KORTE (K)ETEN

KORTE KETEN, HOT AND HAPPE-
NING, MAAR HOE KORT KAN HET?
ALS IK NAAR DE BAKKER OM
MIJN BROOD GA, IS DAT KORT
GENOEG? HET KAN IN ELK GEVAL
NOG KORTER! IK SPREEK OP EEN
GRIJZE, DRUILIGERE DAG - GEEN
UITZONDERING DEZE WINTER
- AF MET MOLENAARSTER ANN
VERGAUWEN. BOVENAAN IN DE
BEUKELAREMOLEN IN MERKEM.
HOPELIJK MERKT ZE NIETS VAN
MIJN HOOGTEVREES.

Molenaarster Ann, © RL Westhoek

Buurderijbezoekers Jo en Giet bij twee standhouders,
© RL Westhoek

Granen Graansoorten, © RL Westhoek

Al 13 jaar laat Ann de houten molen biotarwe tot meel vermalen. "De molenstenen verwerken een honderdtal kg tarwe of spelt per maand." Ann vertelt het met veel enthousiasme. De wind waait hard, zo tussen 4 en 6 Beaufort. Ideaal weer om te malen! Gelukkig draaien de wieken niet, mijn eigen hoofd daarentegen wel. Zeker wanneer Ann mij herinnert aan de geschiedenis van de molen. "In 2011 stortte de molen in na een hevige windstoot. Vijf jaar later vond de inhuldiging plaats van de heropgebouwde molen. En het was niet de eerste keer dat de molen heropgebouwd werd. In 1923 kocht molenaar De Busschere de Steentjemolen aan de Elverdingseweg in Poperinge en demonteerde de houten staakmolen. Schuin tegenover het puin van de door de Eerste Wereldoorlog vernielde voorganger werd de molen

opnieuw opgebouwd hier in de Rodesteenstraat in Merkem en kreeg hij de naam Beukelaremolens."

Vzw De Boot in Merkem verkoopt het meel. Een klein stukje gaat naar de particuliere markt, maar het grootste deel naar twee bakkers in Merkem en Diksmuide. Tijd om mijn korte keten verder af te gaan dus. Blij met beide voeten weer op de vaste grond te staan, vervolg ik mijn weg naar 'De Buurderij' in Diksmuide. Het is dinsdagavond en dan klinkt niet enkel muziek uit de Muziekclub 4AD. Er heerst een gezellige bedrijvigheid van een zestal producenten die hun kazen, vlees of groenten verkopen.

Ik ontmoet er Jo en Griet uit Diksmuide en vraag hen waarom zij in de Buurderij hun inkopen doen. "We vinden het leuk dat we zien wie onze

groenten met zorg heeft geteeld. We sparen veel tijd uit, omdat we hier alles samen vinden en vooraf makkelijk online bestellen en betalen. We zien vooral de liefde die boeren uitstralen voor hun ambacht en dat zorgt volgens ons voor topkwaliteit."

Ik kom hier mijn op voorhand besteld broodje halen. Zuurdesembrood gemaakt met het biomeel dat Ann maalde in de molen. Het ruikt alvast heerlijk. 's Avonds proef ik uitgebreid. Met een schelletje hesp en een glas karnemelk waartoe ik mij op 'de Buurderij' liet verleiden. Manlief en peuter laten het zich ook smaken. Veel korter kon mijn avondeten-keten niet zijn.

www.deboot.be

www.boerenenburen.be

op stap met

HET HELE GEZIN

VAN DIKSMUIDE TOT IEPER, VAN WATOU TOT WIJTSCHATE, OVERAL IN DE WESTHOEK VALT ER HEEL WAT TE BELEVEN VOOR GEZINNEN MET KINDEREN. IN EEN PRETPARK, OP EEN VERRASSENDE SPEELPLEK OF MET ONVERWACHT DIERENPLEZIER.

De Westhoek KD tochten nemen je mee door een stad of dorp, terwijl je onderweg heel wat opdrachten te wachten staan. 'Met Fritz op stap door Wervik', leer je alles over Den Grooten Oorlog in de tabaksstad. 'Beleef de Balokken met Jaek en Nink' laat je op een actieve manier het eilandje in Wervik verkennen. 'Op zoek naar de Slapersbank' laat je kennismaken met de Veurnse Slapen en dankzij 'Oma's geheime recept' ga je in Vleteren op zoek naar het geheime ingrediënt van een heerlijk bierecept. In Lo-Reninge 'Vaar je mee met Kapitein Hupsakee' naar de verloren schat. De wandelbrochure en bijhorende attributen haal je af in de desbetreffende diensten voor toerisme (5 euro).

Met de Westhoek KD fietsroutes, ontwikkeld op maat van kinderbenen, verken je met het hele gezin het fietsnetwerk Westhoek. Dankzij de zeshoekige bordjes van Jaek en Nink kunnen de allerkleinsten jou de weg tonen. Onderweg passeer je tal van pleisterplekken waar de kleine spruiten even kunnen ravotten of er wat streeklekkers kan worden geproefd. Tijdens je fietstocht kan je ook even halthouden aan een van de Westhoek KD picknickbanken. De fietsroutes zijn gratis te verkrijgen bij de dienst voor toerisme.

TIPS VOOR EEN DAGJE UIT:

- Kabelbaan Cordoba, Westouter: wie wil zweven, neemt kabelbaan Cordoba om vanuit de hoogte de wijngaarden, de Rodeberg, de kust, de IJzertoren en de torens van Poperinge en Ieper te zien.
- Speurtochten door het bos: verrassende mysteries, plezierige doe-opdrachten en leuke weetjes, meer moet dat niet zijn!
- De Zonnegloed, Vleteren: wie op zwier is met z'n kroost kan Vleteren niet verlaten zonder een stop in dierenpark De Zonnegloed.
- Op trektocht in de Blankaart, Diksmuide: met de gezinsrugzakjes kunnen kinderen via allerlei doe-opdrachten kennismaken met de natuur om hen heen. Je kan ook meevaren met de fluisterboten en genieten van een adembenemend landschap.
- De Natte broekenroute, Werken (Kortemark): adembenemende vergezichten, pittoreske hoekjes en de verbluffende schoonheid van een weids cultuurlandschap en de Handzamevallei.
- Recreatie-eiland De Balokken, Wervik: wandel tussen de rijke fauna en flora. Op het domein bevindt zich ook een vogelobservatiehut, een kinderspeelbos en een vlinderpad om de moeraszone te verkennen.
- Beaufort: ontdek deze zomer verrassende kunst aan zee. www.beaufort2018.be
- Bellewaerde, Ieper: ontdek tientallen attracties en meer dan 300 dieren. Ook de indrukwekkende natuur levert het nodige avontuur.

NOG MEER TIPS VOOR EEN DAGJE UIT MET HET HELE GEZIN VIND JE OP

WWW.WESTHOEKKD.BE

DOE MEE EN WIN!

WAAR ZIJN DEZE FOTO'S GEMAAKT?

Stuur het antwoord (straat + gemeente) met vermelding van je naam en adres vóór 1 mei naar info@co7.be of naar CO₇, Grote Markt 1, 8970 Poperinge.

VIJF WINNAARS krijgen een pakketje met 16 originele wenskaarten met beeldmateriaal van de regionale erfgoedbank 'WESTHOEK verbeeldt'.

TIP

Delphine Vanoverberghe, erfgoedconsulent bij CO₇, maakte deze foto's tijdens haar veldwerk voor de inventarisatie van bouwkundig erfgoed in Vleteren en Zonnebeke. Meer info op www.co7.be

WIE IS WIE BIJ HET REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK?

Algemene coördinatie | Dirk Cuvelier, 057 23 08 52, dirk.cuvelier@rlwh.be | Henk Schaut, 051 54 59 62, henk.schaut@west-vlaanderen.be

Landschapsbeheer, knotten | Xavier Vlaemynck, 057 23 08 56, xavier.vlaemynck@rlwh.be

Biodiversiteit, natuur | Miguel Depoortere, 051 54 59 62, miguel.depoortere@west-vlaanderen.be

Landschapsbedrijfsplannen (aanplantingen bij landbouwers),

Europees project Tous Eco-citoyens |

Korneel Clarysse, 057 23 08 55, korneel.clarysse@rlwh.be

Landschapsplannen (aanplantingen bij particulieren) |

Marc Cordenier, 057 23 08 53, marc.cordenier@rlwh.be

Natuur- en milieueducatie | Ann Vansteenhuyse, 057 33 08 57, ann.vansteenhuyse@rlwh.be

Gemeentelijke projecten | Valentijn Despeghele, 051 54 59 62, valentijn.despeghele@west-vlaanderen.be

Landschapsbeleving en educatie | Bart Depestel, 051 54 59 62, bart.depestel@west-vlaanderen.be

Communicatie | Nele Saint-Germain, 057 23 08 47, nele.saint-germain@west-vlaanderen.be

Administratie | Sharon Kesteloot, 051 54 59 62, sharon.kesteloot@west-vlaanderen.be |

Christine Quaghebeur, 057 23 08 50, info@rlwh.be |

Régine Schollaert, 057 23 08 59, regine.schollaert@rlwh.be

PARTNERS VAN REGIONAAL LANDSCHAP WESTHOEK

CO₇ | cultuur en erfgoed in de zuidelijke Westhoek, www.co7.be, info@co7.be, 057 34 66 94

Achthoek | cultuur in de noordelijke Westhoek, www.achthoek.net, info@achthoek.net, 058 53 37 60

Westtoer | Regiowerking Toerisme Westhoek, www.toerismewesthoek.be, info@toerismewesthoek.be

UitPAS

WESTHOEK

Iedereen Uit

**Jouw voordeelkaart
voor vrije tijd in de Westhoek.**

Ontdek het op www.uitindewesthoek.be